

I. Disposicions generals

CAP DE L'ESTAT

14186 *LLEI ORGÀNICA 9/2003, de 15 de juliol, per la qual es modifica la Llei orgànica 4/1987, de 15 de juliol, de competència i organització de la jurisdicció militar. («BOE» 169, de 16-7-2003.)*

JUAN CARLOS I
REI D'ESPANYA

A tots els qui vegeu i entengueu aquesta Llei orgànica. Sapigüeu: Que les Corts Generals han aprovat la Llei orgànica següent i jo la sanciono.

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

La Llei orgànica 4/1987, de 15 de juliol, de competència i organització de la jurisdicció militar, dictada en desplegament de l'article 117.5 de la Constitució, ha demostrat durant els més de 15 anys de vigència i aplicació que el model jurisdiccional militar actual està plenament consolidat i satisfà de manera adequada les garanties pròpies d'una Administració de Justícia organitzada de conformitat amb els principis de l'estat de dret, tal com recull el títol VI del nostre text constitucional.

Per això, amb aquesta reforma no es pretén fer cap revisió del sistema, que es manté íntegre tant en la seva estructura com en els seus principis rectors.

Ara bé, algunes modificacions avui semblen necessàries per adequar plenament el funcionament de la jurisdicció militar a certes exigències doctrinals que, sobretot per via d'interpretació jurisprudencial, s'han anat imposant en relació amb principis essencials de la funció jurisdiccional.

Així ocorre, de manera especial, amb el tema del dret a un jutge imparcial, el desenvolupament del qual ha donat lloc a una coneguda i ja consolidada doctrina del Tribunal Europeu de Drets Humans, feta seva pels nostres tribunals, referida, en el que aquí i ara interessa de manera singular, a la denominada imparcialitat objectiva, en aplicació de l'article 6.1 del Conveni europeu per a la protecció dels drets humans i de les llibertats fonamentals, de 4 de novembre de 1950.

Deixant a part alguns matisos o debats que no fan al cas, la imparcialitat objectiva d'un tribunal es pot veure compromesa —segons la doctrina esmentada— quan algun dels membres que el formen ha intervingut anteriorment adoptant algun tipus de decisió al si del mateix procediment que l'hagi obligat a entrar en contacte amb el material probatori que s'hi inclou o hagi emès alguna valoració o judici sobre els fets investigats, susceptible de produir algun perjudici sobre la culpabilitat de l'acusat. El Tribunal Europeu de Drets Humans ho va apreciar així, precisament en procediments seguits davant la juris-

dicció militar, en sentències de dates 28 d'octubre de 1998 i 25 de juliol de 2002.

Doncs bé, l'estructura orgànica actual dels tribunals militars condiona de manera inevitable la necessitat que almenys un dels vocals que han intervingut en alguna actuació processal prèvia —recursos contra l'acte de processament o adopció de mesures cautelars— hagi de formar sala en la vista oral que ha de conèixer el fons de l'assumpte.

Així doncs, a fi de prevenir la «contaminació» eventual i garantir la imparcialitat o neutralitat dels òrgans judicials militars amb caràcter general, és necessari modificar la composició numèrica dels tribunals militars quan es tracti de fer un judici oral i dictar sentència en procediments per delictes i en els recursos jurisdiccionalen en matèria disciplinària militar, de manera que la corresponent sala la constitueixi l'auditor president o qui el substitueixi, un vocal togat i un vocal militar, és a dir, tres membres en lloc dels cinc actuals, a fi que puguin ser diferents dels components de la sala que, si s'escau, hagi adoptat resolucions interlocutòries o prèvies en el mateix procediment, d'acord amb el torn que a aquest efecte estableixi el mateix tribunal.

Per a això, només cal modificar quatre articles (39, 41, 49 i 51) d'aquesta Llei orgànica, relatius a la constitució de la sala de justícia dels tribunals militars, així com uns altres tres preceptes de la Llei orgànica 2/1989, de 13 d'abril, processal militar, a fi d'ajustar el règim de funcionament d'aquells a la seva nova composició.

Al costat d'aquest objectiu fonamental d'aquesta reforma, s'aprofita l'oportunitat per emprendre lleugers retocs de caràcter tècnic aconsellats per l'experiència, així com per actualitzar diverses denominacions orgàniques.

També s'aborda la reincorporació a la Llei orgànica de competència i organització de la jurisdicció militar de les normes sobre responsabilitat disciplinària judicial en aquest àmbit, a fi de superar la situació actual, articulada a través d'una tècnica de remissió a la Llei orgànica del poder judicial.

Finalment, aquesta Llei suprimeix una especialitat de la jurisdicció militar que no té comparació en cap altre ordre jurisdiccional, com és la legitimació especial dels comandaments militars superiors per interposar recurs de cassació.

Article primer. *Modificacions per garantir la imparcialitat objectiva dels membres dels tribunals militars i actualitzar altres aspectes de la Llei orgànica.*

Es modifiquen els articles 23.2, 39, 41, 46.2, 49, 51, 62, 63, segon paràgraf, 79.tercera, 119, segon paràgraf, i 122 de la Llei orgànica 4/1987, de 15 de juliol, de competència i organització de la jurisdicció militar, que queden redactats com segueix:

«Article 23.

2. De la instrucció i l'enjudiciament en una única instància dels procediments per delictes i faltes no disciplinàries, que siguin competència de la juris-

dicció militar, contra els generals d'exèrcit, almiralls generals i generals de l'aire, tinent generals i almiralls sigui quina sigui la seva situació militar, membres del Tribunal Militar Central, fiscal togat, fiscals de la Sala Militar del Tribunal Suprem i fiscal del Tribunal Militar Central».

«Article 39.

La designació dels vocals militars s'ha de fer d'acord amb les normes següents:

1. Al principi de cada any judicial, s'ha de elaborar una llista per exèrcit de generals de brigada i contraalmiralls, en situació de servei actiu, destinats als òrgans centrals de la defensa i a les casernes generals dels exèrcits. Les llistes, que ha de remetre cada caserna general al Tribunal Militar Central, no s'han de modificar durant l'any judicial, sense perjudici que per la mateixa via es comuniquin les baixes per ascens, canvi de situació o destinació o qualsevol altra causa legal.

2. Amb antelació suficient a la data de la vista per a judici oral, en presència de l'auditor president, donant fe el secretari relator i amb citació de les parts que han d'intervenir en les actuacions que cal fer, s'han d'insacular els noms de la llista de l'exèrcit corresponent i se n'han d'extreure dos noms. El primer dels extrets forma part del tribunal, com a vocal militar titular, i el segon n'és el suplent. Si en el moment de dur-se a terme la insaculació algun dels sortejats és incompatible, no està ja destinat als òrgans esmentats, ha ascendit, variat de situació militar o no pot assistir per causa justificada, cal extreure un altre nom de la mateixa llista.

En el cas que la vista d'un procediment es prolongui per més d'una audiència, ha de formar part del tribunal, en totes les audiències, el vocal extret per a la primera.

3. La insaculació s'ha de fer entre els integrants de la llista de l'exèrcit al qual pertanyi l'inculpat i, si en són diversos i d'exèrcits diferents, de la llista de l'exèrcit al qual pertanyi el més caracteritzat. Si cap dels inculpats és militar o, tot i ser-ne, no pertany a un exèrcit determinat, el vocal titular i el suplent s'han d'extreure de la llista de l'exèrcit que correspongui segons el torn que a aquest efecte s'estableixi, de manera que les designacions recaiguin cada vegada en un vocal militar de cada exèrcit. Si es dona la circumstància que preveu l'últim incís de l'apartat anterior, cal procedir a una nova extracció a la mateixa llista.

4. Si l'inculpat o els inculpats pertanyen tots ells a la Guàrdia Civil, el vocal militar ha de ser general de brigada de la Guàrdia Civil, que s'ha de sortejar en el temps i la forma que assenyalin els números anteriors d'entre tots els generals d'aquesta categoria en situació de plena activitat».

«Article 41.

La Sala de Justícia del Tribunal Militar Central l'ha de constituir l'auditor president o qui el substitueixi, un vocal togat i un vocal militar, quan es tracti de fer un judici oral i dictar sentència en els casos dels apartats 1, 4 i 7 de l'article 34.

Per conèixer de la resta dels assumptes de la seva competència, la Sala l'han de constituir els tres membres, que els han de designar, segons el torn que estableix el Tribunal al principi de l'any judicial, entre l'auditor president i els vocals togats, tenint en compte criteris objectius».

«Article 46.

2. Quatre vocals togats, dos amb categoria de tinent coronel auditor i dos amb la de comandant auditor».

«Article 49.

La designació dels vocals militars s'ha de fer d'acord amb les normes següents:

1. Al principi de cada any judicial s'ha d'elaborar una llista per cada exèrcit de comandants o capitans de corbeta amb destinació al territori de cada Tribunal Militar Territorial, que compleixin les condicions que assenyalen l'apartat 3 de l'article 46. Les llistes no es poden variar durant l'any judicial.

2. Amb antelació suficient a la data de la vista per a judici oral, en presència de l'auditor president, donant fe el secretari relator i amb citació de les parts que han d'intervenir en les actuacions que cal fer, s'han d'insacular els noms de la llista de l'exèrcit corresponent i se n'han d'extreure dos noms. El primer dels extrets forma part del tribunal, com a vocal militar titular, i el segon n'és el suplent. Si en el moment de dur-se a terme la insaculació algun dels sortejats és incompatible, no està ja destinat als òrgans esmentats, ha ascendit, variat de situació militar o no pot assistir per causa justificada, cal extreure un altre nom de la mateixa llista.

En el cas que la vista d'un procediment es prolongui per més d'una audiència, ha de formar part del tribunal, en totes aquestes, el vocal extret per a la primera.

3. La insaculació s'ha de fer entre els integrants de la llista de l'exèrcit al qual pertanyi l'inculpat i, si en són diversos i d'exèrcits diferents, de la llista de l'exèrcit al qual pertanyi el més caracteritzat. Si cap dels inculpats és militar o, tot i ser-ho, no pertany a un exèrcit determinat, el vocal titular i el suplent s'han d'extreure de la llista de l'exèrcit que correspongui segons el torn que a aquest efecte s'estableixi, de manera que les designacions recaiguin cada vegada en un vocal militar de cada exèrcit. Si es dona la circumstància que preveu l'últim incís de l'apartat anterior, cal procedir a una nova extracció a la mateixa llista.

4. Si l'inculpat o els inculpats pertanyen tots ells a la Guàrdia Civil, el vocal militar ha de pertànyer a aquesta institució, i a aquest efecte s'ha de sortejar dins el termini i en la forma escaient que determinen els apartats anteriors, entre els comandants de la Guàrdia Civil en situació de servei actiu que estiguin destinats al territori del Tribunal Militar».

«Article 51.

El Tribunal Militar Territorial o cada una de les seves seccions, si s'escau, l'ha de constituir l'auditor president o qui el substitueixi, un vocal togat i un vocal militar, quan es tracti de fer un judici oral i dictar sentència en els casos dels apartats 1, 4 i 6 de l'article 45.

Per conèixer de la resta dels assumptes de la seva competència, la sala l'han de constituir tres membres, que s'han de designar, segons el torn que estableix el Tribunal al principi de l'any judicial, entre l'auditor president i els vocals togats, a partir de la base dels criteris objectius».

«Article 62.

Els jutjats togats militars territorials els han d'ocupar indistintament els comandants auditors o capitans auditors».

«Article 63, segon paràgraf.

Amb aquesta finalitat, el ministre de Defensa o l'autoritat en qui delegui, ha d'interessar de la Sala de Govern del Tribunal Militar Central la proposta del jutjat o els jutjats tocats militars que han d'assistir les unitats desplaçades. La resolució correspon al ministre de Defensa».

«Article 79.

Tercera. Quan aquesta substitució no sigui possible, el Tribunal Militar o el jutge tocat militar que la necessiten ho han de posar en coneixement de l'òrgan judicial militar superior perquè adopti les mesures urgents que posin fi a la situació mentre s'adopten les prevencions definitives que siguin procedents. Entre les mesures urgents que cal adoptar, la Sala de Govern del Tribunal Militar Central pot designar perquè amb caràcter eventual exerceixi la funció un oficial auditor de la categoria corresponent, destinat a una unitat, centre o organisme de caràcter no judicial de la plaça o seu del tribunal o jutjat, o pròxim a aquesta, i comunicar-ho al cap de la destinació del designat».

«Article 119, segon paràgraf.

No poden ser nomenats instructors ni secretaris d'expedients disciplinaris, llevat del que disposen els articles 122 i 140 d'aquesta Llei, ni d'expedients administratius tret del cas de l'article 107 de la Llei 17/1999, de 18 de maig, de règim del personal de les Forces Armades, quan aquests expedients se segueixin contra els qui exerceixin un càrrec judicial, fiscal o secretari relator ni han d'exercir funcions diferents de les atribuïdes expressament per llei en garantia d'algun dret».

«Article 122.

Les faltes que comprèn la Llei orgànica de règim disciplinari de les forces armades que, com a militar i quan no actuï en l'exercici de les seves funcions, cometin els membres dels tribunals militars, jutges tocats militars, fiscals i secretaris relators, s'han de sancionar d'acord amb la Llei esmentada.

En els procediments per falta greu i en els expedients governatius, el nomenament d'instructor ha de recaure en un oficial o oficial general del cos jurídic militar que exerceixi funcions judicials o fiscals, segons correspongui».

Article segon. Responsabilitat disciplinària judicial.

Els articles 128 a 143 del capítol II del títol IX de la Llei orgànica 4/1987, de 15 de juliol, de competència i organització de la jurisdicció militar, queden redactats com segueix:

«SECCIÓ 1a DISPOSICIONS GENERALS

Article 128.

Els qui exerceixin càrrecs judicials, fiscals o secretaries relatories estan subjectes a responsabilitat disciplinària judicial en els casos i amb les garanties que estableix aquesta Llei.

Article 129.

La responsabilitat disciplinària només la pot exigir l'autoritat competent, mitjançant el procediment que estableix aquest capítol.

La incoació d'un procediment penal no és obstacle per a la iniciació d'un expedient disciplinari pels mateixos fets, però no s'hi dicta resolució fins que no s'ha dictat sentència o acte de sobreseïment ferm en la causa penal. En tot cas, la declaració

de fets provats que conté la resolució que posa terme al procediment penal ha de vincular la resolució que es dicti en l'expedient disciplinari, sense perjudici de la diferent qualificació jurídica que puguin merèixer en una i una altra via.

Només pot recaure sanció penal i disciplinària sobre els mateixos fets quan no hi ha identitat de fonament jurídic i de bé jurídic protegit.

Article 130.

Les faltes disciplinàries judicials comeses pels qui exerceixen càrrecs judicials, fiscals o secretaries relatories poden ser molt greus, greus i lleus.

Les faltes molt greus prescriuen als dos anys, les greus a l'any i les lleus als sis mesos.

Aquests terminis comencen a comptar del dia en què s'hagi comès la infracció. Això no obstant, en el cas que preveu l'apartat 4 de l'article 131 el termini de prescripció s'ha d'iniciar a partir de la fermesa de la sentència que declari la responsabilitat civil de l'interessat.

La prescripció s'ha d'interrompre des de la data de notificació al presumpte responsable de l'acord d'iniciació de l'expedient disciplinari o, si s'escau, de les diligències informatives relacionades amb la investigació de la conducta d'aquell, i el termini de prescripció ha de tornar a comptar si el procediment roman paralitzat durant sis mesos per causa no imputable a l'expedientat.

Article 131.

Es consideren faltes molt greus:

1. L'incompliment conscient del deure de fidelitat a la Constitució que estableix l'article 5 d'aquesta Llei, quan així s'apreciï en sentència ferma.

2. Els enfrontaments greus i reiterats, per causes imputables a les persones a qui es refereix l'article 128 d'aquesta Llei, amb les autoritats i amb els comandaments militars de la circumscripció en què exerceixin el càrrec.

3. La intromissió, mitjançant ordres o pressions de qualsevol tipus, en l'aplicació o la interpretació de les lleis que correspongui a qualsevol altre òrgan judicial.

4. Les accions i omissions que hagin donat lloc en sentència ferma a una declaració de responsabilitat civil contreta en l'exercici de la funció amb frau o culpa greu.

5. L'exercici de qualsevol de les activitats incompatibles a què es refereix el primer paràgraf de l'article 119, primer paràgraf, d'aquesta Llei.

6. Provocar el propi nomenament per a càrrecs judicials, fiscals o de secretaria relatoria quan es doni alguna de les situacions d'incompatibilitat o prohibició que preveu l'article 120 d'aquesta Llei, o mantenir-se en l'exercici del seu càrrec sense posar en coneixement de l'òrgan competent les circumstàncies necessàries per cessar en la destinació.

7. La inobservança del deure d'abstenció sabent que es dona alguna de les causes legalment previstes.

8. La desatenció o el retard injustificat i reiterat en la iniciació, tramitació o resolució de processos i causes o en l'exercici de qualsevol de les competències judicials, fiscals i de les secretaries relatories.

9. Faltar a la veritat en la sol·licitud d'obtenció de permisos, autoritzacions, declaracions de compatibilitat, dietes i ajuts econòmics.

10. La revelació de fets o dades coneguts en l'exercici del càrrec o per motiu d'aquest, quan es causi algun perjudici a la tramitació d'un procediment o a qualsevol persona.

11. L'abús de la condició de jutge, fiscal o secretari relator per obtenir un tracte favorable i injustificat d'autoritats, funcionaris o professionals.

12. La comissió d'una falta greu havent estat anteriorment sancionat per unes altres dues faltes greus, que hagin adquirit fermesa, sense que hagin estat cancel·lades o hagi escaigut la cancel·lació de les anotacions corresponents, de conformitat amb el que estableix l'article 137 d'aquesta Llei.

Article 132.

Es consideren faltes greus:

1. La falta de respecte als superiors en l'ordre jeràrquic judicial o fiscal, en la seva presència o en escrit que se'ls dirigeixi o amb publicitat.

2. Interessar-se, mitjançant qualsevol classe de recomanació, en l'exercici de l'activitat jurisdiccional d'un altre òrgan judicial o fiscal.

3. Dirigir als poders, autoritats o funcionaris públics o corporacions oficials felicitacions o censures pels seus actes, invocant funcions judicials o fiscals.

4. Corregir l'aplicació i la interpretació de l'ordenament jurídic feta pels inferiors en l'ordre jurisdiccional, llevat quan actuïn en l'exercici de la jurisdicció.

5. L'excés o l'abús d'autoritat o falta greu de consideració respecte dels subordinats, jutges o membres del tribunal davant els quals s'actui, membres de la Fiscalia Juridicomilitar, advocats, procuradors i dels qui acudeixen o actuen davant els òrgans judicials o fiscals militars en qualsevol concepte, si no són constitutius de delictes.

6. Deixar de promoure l'exigència de la responsabilitat disciplinària que sigui procedent als seus subordinats quan en coneguin o n'hagin de conèixer l'incompliment greu dels deures que els corresponen.

7. Revelar fets o dades conegudes en l'exercici de la seva funció o per motiu d'aquesta, quan no constitueixi la falta molt greu de l'apartat 10 de l'article 131.

8. L'absència injustificada, de 24 hores a tres dies, de la seu de l'òrgan judicial o fiscal en què estigui destinat.

9. L'incompliment injustificat i reiterat de l'horari d'audiència pública i la inassistència injustificada als actes processals amb audiència pública que estiguin assenyalats, quan no constitueixi una falta molt greu.

10. El retard injustificat en la iniciació o en la tramitació dels processos o causes de què conegui, si no constitueixi una falta molt greu.

11. L'incompliment o la desatenció reiterada als requeriments que en l'exercici de les seves legítimes competències realitzen el Consell General del Poder Judicial, la Sala de Govern del Tribunal Militar Central i els auditors presidents dels tribunals militars central i territorials i, en el cas dels qui exerceixin càrrecs fiscals, del fiscal general de l'Estat, del fiscal togat o dels fiscals en cap dels tribunals militars i els seus respectius representants, o obstaculitzar, si s'escau, i en tots els casos, les seves funcions inspectores.

12. L'exercici de qualsevol activitat de les considerades compatibilitzables a les quals es refereix l'article 119 d'aquesta Llei sense obtenir, quan estigui prevista, l'autorització pertinent o havent-la obtingut amb falta de veracitat en les pressuposicions al·legades.

13. L'abstenció injustificada, quan així sigui declarada per l'òrgan competent d'acord amb el que disposa la Llei orgànica processal militar.

14. L'incompliment, per part dels fiscals de les ordres concretes i instruccions sobre aplicació i interpretació de les lleis, amb caràcter general o referents a un fet determinat, que els hagin estat donades pels seus superiors.

15. La comissió d'una falta lleu havent estat anteriorment sancionat per resolució ferma per unes altres dues faltes lleus, sense que hagin estat cancel·lades o hagi escaigut la cancel·lació de les anotacions corresponents, de conformitat amb el que estableix l'article 137.

Article 133.

Es consideren faltes lleus:

1. La falta de respecte als superiors en l'ordre jeràrquic judicial o fiscal quan no concorrin les circumstàncies que qualificarien la conducta de falta greu.

2. La desatenció o lleu desconsideració amb iguals o subordinats en l'ordre jeràrquic judicial o fiscal, amb jutges o membres del tribunal davant el qual s'actui, membres de la Fiscalia Juridicomilitar, secretaris relators, advocats, procuradors i amb qui acudeixen o actuen davant els òrgans judicials o fiscals militars en qualsevol concepte.

3. L'incompliment injustificat o immotivat dels terminis legalment establerts per dictar resolució o despatxar tràmit en qualsevol classe d'assumpte que conegui o en què intervingui.

4. L'absència injustificada, per menys de vint-i-quatre hores, de la seu de l'òrgan judicial o fiscal en què estigui destinat.

5. La desatenció als requeriments que en l'exercici de les seves legítimes competències facin el Consell General del Poder Judicial, la Sala de Govern del Tribunal Militar Central i els auditors presidents dels Tribunals Militars Central i Territorials i, en el cas dels qui exerceixin càrrecs fiscals, del fiscal general de l'Estat, fiscal togat o fiscals en cap de tribunals militars o els seus representants.

Article 134.

Les sancions que es poden imposar als qui exerceixin càrrecs judicials, fiscals o secretaries relatives, per les faltes comeses en l'exercici dels seus càrrecs són:

- a) Advertiment.
- b) Pèrdua d'un a vint dies d'havers.
- c) Pèrdua de destinació, que té com a efecte la cessació al càrrec que exerceixi el sancionat, qui durant dos anys no pot ser destinat a càrrecs judicials fiscals o de secretaria relatoria.
- d) Suspensió fins a tres anys.
- e) Separació del servei.

Les faltes lleus se sancionen amb advertiment o pèrdua d'un a cinc dies d'havers; les greus amb pèrdua de sis a 20 dies d'havers, i les molt greus amb pèrdua de destinació, suspensió o separació del servei.

Les sancions imposades per faltes molt greus prescriuen als dos anys; les imposades per faltes greus a l'any, i per faltes lleus als sis mesos. Els terminis de prescripció comencen a computar des de l'endemà del dia en què adquireixi fermesa la resolució en què s'imposin.

Article 135.

La sanció de pèrdua d'havers i les imposades per faltes molt greus s'han de comunicar, als efectes executar-les, al Ministeri de Defensa.

Article 136.

Les sancions disciplinàries s'han d'anotar en l'expedient personal de l'interessat, amb expressió de la falta comesa.

L'òrgan que les imposa ha de tenir cura que es compleixi el que disposa el paràgraf anterior.

Article 137.

L'anotació de la sanció d'avertiment queda cancel·lada pel transcurs del termini de sis mesos des que va adquirir fermesa, si durant aquest temps el sancionat no ha donat lloc a un altre procediment disciplinari que acabi amb la imposició de sanció.

L'anotació de les sancions restants, a excepció de la de separació, es pot cancel·lar, a instància de l'interessat i escoltat el fiscal togat, quan hagin transcorregut almenys un, dos o quatre anys des de la imposició ferma de la sanció, segons que es tracti d'una falta lleu, greu o molt greu, i durant aquest temps el sancionat no ha donat lloc a un nou procediment disciplinari que acabi amb la imposició de sanció.

Els mateixos efectes produeix el transcurs dels terminis que estableix el paràgraf anterior i sis mesos més.

La cancel·lació de les anotacions produeix l'efecte d'anul·lar la inscripció sense que es pugui certificar, llevat quan ho sol·licitin les autoritats competents als efectes exclusius de les classificacions reglamentàries, de concessió de recompenses i de l'atorgament d'aquelles destinacions l'acompliment de les quals es consideri incompatible amb la naturalesa de les conductes que han determinat les sancions de què es tracta.

SECCIÓ 2a DE LA COMPETÈNCIA I EL PROCEDIMENT SANCIONADORS EN RELACIÓ AMB ELS QUI EXERCIXEN FUNCIONS JUDICIALS

Article 138.

Són competents per imposar sancions als qui exerceixin càrrecs judicials militars:

a) La Sala de Govern del Tribunal Militar Central, per a les sancions d'avertiment i de pèrdua d'havers, en tota la seva extensió.

b) La Comissió Disciplinària del Consell General del Poder Judicial, per a les sancions de pèrdua de destinació i suspensió.

c) El Ple del Consell General del Poder Judicial, per a la sanció de separació del servei.

Això no obstant, els òrgans referits abans poden imposar sancions de menor gravetat que les que tenen ordinàriament atribuïdes si, en examinar un expedient que inicialment està atribuït a la seva competència, resulta que els fets objecte d'aquest mereixen un retret disciplinari inferior.

En la imposició de les sancions s'ha d'observar l'adequació escaient o la proporcionalitat entre la gravetat del fet constitutiu de la infracció i la sanció aplicada.

Article 139.

La sanció d'avertiment s'ha d'imposar sense cap altre tràmit que l'audiència de l'interessat, amb una informació sumària prèvia. Contra la resolució per la qual s'imposi aquesta sanció es pot interposar el recurs jurisdiccional que preveu l'article 142, per part de les mateixes persones i en idèntiques condicions a les que estableix l'article esmentat.

Les sancions restants han de ser imposades mitjançant la tramitació del procediment que estableixen els articles següents.

Article 140.

El procediment disciplinari s'ha d'iniciar d'ofici, mitjançant un acord adoptat pels òrgans que tinguin facultat de sancionar de conformitat amb l'article 138, bé per pròpia iniciativa, com a conseqüència d'una ordre o petició raonada de diferent òrgan, o d'una denúncia. També s'ha d'iniciar a instància del fiscal togat.

Qualsevol denúncia sobre el funcionament de la jurisdicció militar ha de ser objecte, en el termini d'un mes, d'un informe del cap del Servei d'Inspecció del Consell General del Poder Judicial, qui en pot proposar l'arxivament de pla, la formació de diligències informatives o la incoació directa d'un procediment disciplinari.

La resolució motivada que dicti la Sala de Govern del Tribunal Militar Central o la Comissió Disciplinària del Consell General del Poder Judicial, en aquest cas amb l'informe previ de la sala anterior, sobre la iniciació de l'expedient s'ha de notificar al denunciant, que pot impugnar-la únicament en la via jurisdiccional contenciosa disciplinària.

Si s'incoa expedient disciplinari, s'han de notificar al denunciant les resolucions que s'hi dictin i hi pot formular alegacions, però no recórrer contra la decisió de l'expedient en via administrativa, contra la qual pot acudir únicament a la via jurisdiccional esmentada.

En la resolució per la qual s'acorda la incoació del procediment s'ha de designar com a instructor un membre del cos jurídic militar que exerceixi funcions judicials, de categoria superior o de més antiguitat que l'expedientat, llevat que l'instructor designat sigui un oficial general del cos esmentat, que és vàlid per a qualsevol expedientat. Així mateix, s'ha de designar un secretari, del mateix cos i en les mateixes funcions, que assisteix l'instructor.

Article 141.

Quan apareguin indicis racionals de la comissió d'una falta molt greu, la Comissió Disciplinària del Consell General del Poder Judicial, per iniciativa pròpia, escoltat l'instructor de l'expedient o a proposta d'aquest, amb audiència prèvia de l'expedientat, del fiscal jurídic militar i de la Sala de Govern del Tribunal Militar Central, pot acordar cautelament la suspensió provisional de l'expedientat, per un període màxim de sis mesos.

Article 142.

L'instructor ha de practicar totes les actuacions que siguin necessàries per determinar i comprovar els fets i les responsabilitats susceptibles de sanció, amb intervenció del fiscal jurídic militar i de l'expedientat, que pot comptar a tot hora amb l'assessorament de l'advocat que designi.

Practicades les actuacions, l'instructor formula el plec de càrrecs corresponent, si s'escau, en el qual s'han de fer constar els fets que li serveixen

de fonament, amb expressió de la falta comesa presumptament i les sancions que li puguin ser aplicables.

El plec de càrrecs s'ha de notificar a l'interessat perquè, en el termini de vuit dies, el pugui contestar i proposar la prova que consideri convenient per a la seva defensa, la pertinència del qual ha de ser apreciada per l'instructor mitjançant un acord motivat i notificat a l'expedientat.

Contestat el plec de càrrecs o transcorregut el termini per fer-ho, i fetes, si s'escau, les proves proposades per l'interessat i admeses per l'instructor, aquest, amb l'audiència prèvia del fiscal jurídic militar, ha de formular una proposta motivada i fundada de resolució, en la qual s'estableixen amb precisió els fets, se'n fa la valoració jurídica i s'indica la sanció que al seu parer consideri procedent.

La proposta de resolució esmentada s'ha de notificar a l'expedientat, i se li ha de donar vista del procediment perquè, en el termini de vuit dies, formulï les alegacions que consideri convenientes al seu dret.

Formulades les alegacions, o transcorregut el termini per fer-ho, s'ha de remetre l'expedient, amb caràcter immediat, a l'òrgan que n'hagi ordenat la incoació per a la resolució que sigui procedent. Si aquest òrgan no té la competència necessària per a la imposició de la sanció que consideri procedent, ha d'elevat el procediment, amb la seva proposta, al que sigui competent.

Quan es tracti de faltes molt greus, s'ha de sol·licitar un informe de la Sala de Govern del Tribunal Militar Central una vegada evacuat o finalitzat el tràmit d'alegacions a la proposta de resolució.

Els òrgans competents poden tornar l'expedient al seu instructor perquè hi inclogui altres fets al plec de càrrecs, completi la instrucció o sotmeti a l'expedientat una proposta de resolució que inclogui una qualificació jurídica de més gravetat.

La durada del procediment no pot passar de sis mesos. Això no obstant, quan per raons excepcionals es prolonga per un termini més gran, l'instructor ha de donar compte, cada 10 dies, de l'estat de tramitació i de les circumstàncies que n'impeixen la conclusió a l'òrgan que hagi donat l'ordre de procedir.

La resolució que posi fi a l'expedient disciplinari ha de ser motivada i no s'hi poden preveure altres fets diferents dels que van servir de base a la proposta de resolució, sense perjudici de la seva diferent valoració jurídica sempre que no sigui de més gravetat.

La resolució dictada en el procediment s'ha de notificar a l'expedientat i al fiscal jurídic militar, que poden interposar-hi en contra un recurs contenciós disciplinari militar, en el termini de dos mesos, davant la Sala Cinquena Militar del Tribunal Suprem.

Així mateix, la resolució dictada en el procediment s'ha de notificar al denunciador, si n'hi ha, el qual hi pot recórrer en contra, si s'escau, davant la sala que preveu el paràgraf anterior.

La resolució sancionadora és executiva encara que s'hagi interposat el recurs jurisdiccional que preveuen els paràgrafs anteriors, llevat que aquella sala n'acordi la suspensió.

SECCIÓ 3a DE LA COMPETÈNCIA I EL PROCEDIMENT SANCIONADORS EN RELACIÓ AMB ELS MEMBRES DE LA FISCALIA JURIDICOMILITAR

Article 143.

Són competents per imposar sancions:

1r Per imposar la de l'advertiment, el fiscal en cap respectiu i, en tot cas, el fiscal togat.

2n Per imposar la de pèrdua d'havers, en tota la seva extensió, i la de pèrdua de destinació, el fiscal general de l'Estat i, per delegació, el fiscal togat.

3r Per imposar les de suspensió i separació del servei, el ministre de Defensa, a proposta del fiscal general de l'Estat.

Article tercer. *Facultats dels comandaments militars i altres autoritats.*

1. S'hi afegeix, a l'article 92 de la Llei orgànica 4/1987, de 15 de juliol, de competència i organització de la jurisdicció militar, un nou paràgraf tercer, del tenor següent:

«Les autoritats del Ministeri de Defensa que es designin mitjançant un reial decret poden sol·licitar dels diferents òrgans de la Fiscalia Juridicomilitar les actuacions que puguin ser procedents en defensa de l'interès públic en l'àmbit militar».

2. Queden sense contingut el títol VI de la Llei esmentada i els articles 111 a 114 compresos en el títol.

Disposició addicional primera. *Adaptació de denominacions i referències.*

1. L'expressió «dels cossos jurídics dels exèrcits» que figura en els articles 24, 27, 28, 54, 65, 77, 79, 90, 95, 101, 119, 160 i 166 de la Llei orgànica 4/1987, de 15 de juliol, se substitueix per la de «del cos jurídic militar».

2. L'expressió «consellers o ministres togats» dels articles 27, 36 i 96 de la mateixa Llei orgànica se substitueixen per la de «generals consellers togats».

3. Les expressions de «a les armes a l'Exèrcit de Terra» i «a l'arma d'aviació a l'Exèrcit de l'Aire», que figuren en els articles 36 i 46 de la mateixa Llei orgànica, se substitueixen per les de «al cos general de les armes a l'Exèrcit de Terra» i «al cos general a l'Exèrcit de l'Aire», respectivament.

4. La referència a l'article 19 de la Llei orgànica de règim disciplinari de les Forces Armades que conté l'article 115 de la Llei orgànica 4/1987, de 15 de juliol, s'entén feta a l'article 27 d'aquella.

Disposició addicional segona. *Modificació de la Llei orgànica 2/1989, de 13 d'abril, processal militar.*

1. Es modifiquen els articles 47, 82, paràgraf segon, 92, 97, 252 i 339, paràgraf segon, de la Llei orgànica 2/1989, de 13 d'abril, processal militar, que queden redactats com segueix:

«Article 47.

Quan el ponent no es conformi amb el vot de la majoria, ha de declinar la redacció de la resolució, i ha de formular motivadament el seu vot particular. En aquest cas, n'ha d'assumir la redacció l'auditor president o el vocal togat, segons correspongui, i s'ha de procedir a la rectificació oportuna en el torn de ponències per establir-hi la igualtat».

«Article 82, paràgraf segon.

Els actes dels tribunals els deliberen i voten l'auditor president, o qui el substitueixi, i els vocals togats i es dicten per majoria; la votació la inicia el ponent i l'acaba el president. En tot cas, les actuacions han de ser motivades i han de contenir en paràgrafs separats i numerats els fets, els raonaments jurídics i la part expositiva».

«Article 92.

La sentència s'ha de dictar per majoria de vots i quan aquesta majoria no resulta sobre qualsevol dels pronunciaments de fet i de dret que s'hagin de fer, s'han de tornar a discutir i a votar els punts en què s'hagi dissentit. Si tampoc no s'obté cap acord, s'han de sotmetre a deliberació els dos vots que sent diferents siguin més favorables a l'acusat».

«Article 97.

Les sentències definitives i els actes s'han de notificar a tots els que en siguin part i als seus representants, si n'hi ha, el mateix dia de la seva signatura o l'endemà».

«Article 252.

Les actuacions en les quals s'acordi el sobreseïment del procediment s'han de notificar a les parts dins del termini dels cinc dies següents al de la data en què s'hagin dictat».

«Article 339, paràgraf segon.

La sentència ferma també s'ha de notificar a les altres parts».

2. Queden sense contingut els articles 327 i 433, paràgraf primer, lletra d), de la Llei orgànica 2/1989, de 13 d'abril, processal militar.

Disposició transitòria única. *Manteniment de la categoria militar en càrrecs judicials.*

Els qui a l'entrada en vigor d'aquesta Llei ocupin càrrecs judicials conferits d'acord amb la normativa anterior han de continuar exercint-los conforme a la Llei, amb la mateixa categoria militar o diferent al que aquí s'estableix, fins que cessin en el càrrec respectiu per alguna de les causes legals.

Disposició derogatòria única. *Derogació normativa.*

Queda derogada la disposició addicional primera de la Llei orgànica 16/1994, de 8 de novembre, per la qual es reforma la Llei orgànica 6/1985, d'1 de juliol, del poder judicial, així com totes les normes del mateix rang o inferior que s'oposin al que estableix aquesta Llei orgànica.

Disposició final primera. *Accés als arxius i registres.*

El Govern ha d'aprovar les normes que siguin necessàries per garantir als interessats l'accés als llibres, els arxius i els registres de la jurisdicció militar que no tinguin caràcter reservat, ni estiguin classificats. A aquest efecte, s'han de detallar les condicions i els criteris objectius exigibles per acreditar la condició d'interessat.

Disposició final segona. *Entrada en vigor.*

Aquesta Llei orgànica entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Per tant,

Mano a tots els espanyols, particulars i autoritats, que compleixin aquesta Llei orgànica i la facin complir.

Madrid, 15 de juliol de 2003.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
JOSÉ MARÍA AZNAR LÓPEZ

CAP DE L'ESTAT

14187 *LLEI ORGÀNICA 10/2003, de 15 de juliol, que, amb el caràcter de complementària a la Llei 25/2003, de 15 de juliol, per la qual s'aprova la modificació del Conveni econòmic entre l'Estat i la Comunitat Foral de Navarra, modifica la disposició final primera de la Llei orgànica 5/2001, de 13 de desembre, complementària de la Llei general d'estabilitat pressupostària. («BOE» 169, de 16-7-2003.)*

JUAN CARLOS I

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegeu i entengueu aquesta Llei orgànica. Sapigheu: Que les Corts Generals han aprovat la Llei orgànica següent i jo la sanciono.

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

La Llei orgànica 5/2001, de 13 de desembre, complementària a la Llei general d'estabilitat pressupostària, regula l'aplicació a les comunitats autònomes dels principis fonamentals en relació amb l'estabilitat pressupostària, d'una banda, per assegurar el compliment de l'objectiu d'estabilitat en el sector de comunitats autònomes i, d'una altra banda, per establir els mecanismes que garanteixin la cooperació efectiva entre l'Estat i les comunitats autònomes en aquesta matèria.

Per al cas concret de la Comunitat Foral de Navarra, l'apartat 1 de la disposició final primera de l'esmentada Llei orgànica 5/2001 va preveure que l'aplicació, de conformitat amb el que estableix l'article 64 de la Llei orgànica de reintegració i millorament del règim foral de Navarra, s'ha de dur a terme mitjançant una disposició de rang legal.

El paràgraf l) de l'apartat 2 de l'article 67 del Conveni econòmic entre l'Estat i la Comunitat Foral de Navarra annex a la Llei 25/2003, per la qual s'aprova la modificació del Conveni econòmic entre l'Estat i la Comunitat Foral de Navarra, recull com a una competència de la Comissió Coordinadora la d'acordar els compromisos de col·laboració i coordinació en matèria d'estabilitat pressupostària.

Per tant, i com que en l'esmentada Llei s'ha concretat l'aplicació a Navarra de la normativa d'estabilitat pressupostària, és procedent fer una nova redacció del dit apartat 1 de la disposició final primera de la Llei 5/2001, tal com es va acordar amb la Comunitat Foral de Navarra a la Comissió Negociadora del Conveni Econòmic en la sessió duta a terme el 22 de gener de 2003.

Article únic.

Es fa una nova redacció de l'apartat 1 de la disposició final primera de la Llei orgànica 5/2001, de 13 de desembre, complementària a la Llei general d'estabilitat pressupostària, que queda redactat de la manera següent:

«En virtut del seu règim foral, l'aplicació a la Comunitat Foral de Navarra del que disposa aquesta Llei, segons el que estableix l'article 64 de la Llei orgànica 13/1982, de 10 d'agost, de reintegració i millorament del règim foral de Navarra,